

Surt el divendres

LA TRALLA

Canuda, 15, pral.

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y'l dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en matèries relligioses, polítiques y socials. (DECLARACIÓ DE LA VII ASSEMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA).

Honorant á Catalunya

El passat dissapte, els companys Martí y Julià, Bremón, Roig y Pruna, Gambús y Manau, sigueren declarats processats en la causa que se 'ls hi seguia pel miting celebrat al Comtal pera protestar del trasllat dels presiris d' Africa á Figueres.

Altra vegada ens hem de doldre de les persecucions de que som objecte els Nacionalistes; pro l' actitud seriosa y digna adoptada per nostres companys processats, ens deixa veure un pervindre de gloria per Catalunya, quins fills soporten ab patriòtica resignació les penaltats que proporciona la lluita per l'ideal del Nacionalisme, qu' es el de la Democracia y la Llibertat.

ALS NOSTRES LLEGIDORS

El per qué d' una actitud

Paréu l' orella y castiguéu la respiració per una estona, lectors de LA TRALLA; qu' avuy hem de tenir una sentada que no vol soroll ni amohinos de consideracions. Avuy l' Gnom me dona dret á ferli la camada, y jo sacrifico les Filosofies pera treure 'l nas á la primera cara del nostre setmanari, qu' es tan revinguda de decencia que d' ensá del número de Cuba no li han sortit els colors.

L' assumpte que 'm porta á pendrer la paraula s' ennuega ab més complicacions qu' un devantal del Brusi. Aixó es un dir. Ab sols obrir la boca, podria demostrar á la concurrencia 'l perquè de l' actitud qu' hem adoptat en les nostres columnes, d' ensá que 'l sol ens torna á bescantar la desgraciada configuració de les nostres fesomies; pero com qu' en aquestos temps de calor el hombre es débil fins ab la mateixa persona, vuy evitar un desfogament de sangs que 's podria bescambiar ab una passa de verola que [pobrets de nosaltres] ja caldria qu' en lloguessim al forn de Sant Jaume pera servir de motillos de pets de monja, ó aprofitar els nostres clotets per abeuradors de canari.

Es un compromís de conseqüencies el que 'm fa are encarrilar les paraules. Escrich ab els ulls tancats mirant cap endins, dirigint el cop d' ull á n' el cervell perque no 's traboqui de conceptes y 'n fassi una que m' es guerri la estimació de les meves coneixenses. Tinch al meu davant 235 cartes d'altres 235 estimats llegidors, que si les hagués de contestar una per una tant se valdria que demanés á n' el govern la fórmula de contestar telegrams pera sortirne aïrós en poca estona. Al capdevall diuhen totes lo mateix: Senyors de LA TRALLA (qui més qui menys ens tracte de senyors perque no deu sapiguer qu' ens sobren més descusits que cigarros de quinze) Senyors de LA TRALLA: sabrán qu' estranyém molt que no fassin cas dels insults y calumnies que 'ls dirigeixen els tant avuy com abans enemichs de Catalunya; son s. s. que li b. l. etc... segurixen les firmes.

Donchs bé, la forsa del número y les circumstancies, qu' han empitjorat, ens obliguen á ser respectuosos ab els 235 estimats llegidors qu' han fet arribar á les nostres mans les 235 cartes. Pero com que l' haber

!!! Tot pels cinch céntims!!!

de parlar d' aquestes coses porta en si una serie d' afligiments y afectacions que 'ls meus companys [pobres pares de familia] no están en disposició de resistir, jo, ab la meua bona voluntat y resignació tan conegudes, carrego ab el mort de posarvos al tanto del perque de la nostra actitud envers determinades persones, qu' ens ha fet enflaquir la veu que talment sembla que les engines s' ens sobrevinguin, ó qu' haguém convertit la Redacció en una pajarrera en que tots plegats hi fem la muda, y que apenyorém al que vulga lluhir el be de Deu ab que la naturalesa ens ha embetumat la llengua. Jo ho explicaré tot. No 'm fa res el parlarne, que 'ls disgustos me son tan coneguts, que á din-

tre meu s' estalonen y 's reverencien fins á aconsolarse ells ab ells, qu' entre pit y espinada m' hi sento de tant en tant un pessigo lleig de petons y abressades, qu' el dia que l' entendiment els hi sobreheixi me farán geperut de tota la circumferencia.

Conten de Sant Pere (Sant Pere havia de ser) que 'n aquells temps en que 'l vi feya la vellesa á n' els ceps, y del que sols els aucells se n' aprofitaven; en aquells temps en que 'l poble malversava els delicats estotxos del diví néctar pera esclafarlos, com á passatemps, esquena avall de les minyones, Sant Pere, donchs, va plantar una ta-

berna. Alló va ser una revelació; y á mida que 'ls dies avensaven, aquella gent que s' amorrnava á l' aygua com á únich regadiu de les seves entranyes va deixarshi caure á la taberna d' en Peret, á paladejar poch á poch el delitós tresor qu' abans despreciaven, y aixís, de cinch en cinch, se 'ls revenien les perdudes forces y 's veyen possehits d' un esperit, més emprendor que aquell que 's proposava caminar per l' ayre sense cordills ni inflaments postissos, que ab el de les galtes á punt de bufar ja li sortien els comptes de l' equilibri de la persona. Pero com que ja es cosa sapiguda que 'n aquest mon el bé y el mal s' han de portar la cuantra, de la noche á la mañana se

presenta un perdut en aquella barriada, plantant una taberna davant mateix de la del pobre Pere. Y no s'aturà aquí la cosa, sinó que ab tota la mala fé del món va coronar la porta ab una amenitat de lletreros qu'el més avinensador ab la mirada reduïa l'honra vinatera d'en Peret a més motiu de despreci qu'el sofre d'un misto quan forada la cama d'uns pantalons de llana; aixó a més de que cada dia sortia l'nunci a bescantar si'l vi d'en Pere era vi de nespros, ab un' arrencada de padrins que ja no li quedaven pecats per esborrarli. En Pere callava, y en son interior pregava a Déu que li dongués cabells per estirarse. Aleshores, la gent, prenent el silenci per ausencia de rahons pera eixir a la defensa, va comensar a fer cúa a la taberna del davant, ab les ganes naturals de regalar-se ab un vi de més modors qu'el que fins are l's ennegria les tripes. Aixó durà poch. En Pere va pendre un determini, y ab més interès per élls que pel calaix que ja ensenyava les vergonyes, sortí al carrer y comensà a baladrejar ab un cayent que trencava l'cor de sentirlo, dibentlos que l'seu vi era veritable, y que l'seu vehí hi tirava matzines, qu'era cosa qu'es podia provar, que no dormissin que hi anava l'viure per entremitj. Pro sortí l'altre, y entre tots dos va haverhi tal desconcert que semblava que s'apedreguessin ab paraules, deixantse mútuament el vi a punt de taparlo y ferli perdre les virtuts en una mar d'aygua feniçada.

Què va passar? Que aquelles bones persones cuytaren a fer testament, tementse a cada roncada de budells que la Mort els enviava l'deshauç. D'aquella feta tornaren a veure aygua a tot gasto; Sant Pere hagué de plegar la taberna llogantse per repicar soles y talons, y'l perdulari va fugir del poble ben satisfet d'haver sortit ab la séva.

Vetaquí per que nosaltres, davant d'unes circumstancies que's presentaven si fá no fá de la mateixa manera, varem acordar es-mossar la llengua y no fer de Sant Pere per res del món, ni que la Terra espeternegués sota les nostres cames. Teniem enemichs qu'ens bescantaven. La gent els coneixia prou y ens coneixia a nosaltres. Donchs no hi havia necessitat d'interessarlos a l'opinió pública per vindicarnos nosaltres d'unes acusacions y calumnies que tothom sabia prou be'l per què y ahont anaven: Brams d'ase no pujan a les columnes de LA TRALLA. Per aixó, nosaltres, diguerem com el personatge del *Poble Gris* d'en Rusiñol: —Hem acordat sè uns tombes.

Aixís hauriem seguit. Dels sepulcres en qu'ens havíem constituït no se n'hauria aixecat ni un'ànima. Havíem promés silenci, y l'objecte era tan insignificant que cap esforç era necessari per mantenir-lo. Però l's vents han canviat. No es a LA TRALLA ni als seus redactors a qui's calumnia. Alló era una prova, y l's va fallir. Are treuen tota la mal'ànima per insultar a la nostra terra y fer pesar en ella més indignitats y més cadenes que les sofertes darrerament. Are's posen en joch infamies que avergonyirien a l'home més depravat. Are s'inventen calumnies y s'fan campanyes perque s'apropi un altre 25, y una lley més repressiva vinga a suplir la monstruosa de les jurisdiccions.

Donchs bé, ¡je! Are LA TRALLA obrirà la boca y desplegarà les xurriaques. Y l's que venen a casa a espremer els diners y les voluntats, que s'amaneixin! Hem tingut prou fora pera encadenar una SOLIDARITAT que contra tot resisteixi, pro encare ns en queda pera aniquilar l'altre SOLIDARITAT, la que com un trist *corre-cames* s'atravessa al pas de Catalunya. Y, en aquest cas, al *corre-cames* se'l trepitja, y a qui l'ha encés se li venta bofetada.

¿Entesos?

Per La Redacció
REDENA

A «El Liberal»

Con tu lenguaje dulce, que no ofende porque es cortés y noble y casto y fino y en versos casi, de los de Sinesio, y en varios cantos y la mar de ripios, Dario amigo, he de cantarle en serio, lo que se llama las cuarenta y pico, sobre la hazaña del mitin famoso, que *El Liberal* hinchó tan a lo vivo, para asestar con odio que daba asco el más infame golpe de xarrasco.

Yo me explico muy bien que el desespero y el hambre lleve a veces al delirio de escribir marranadas a destajo, y de hacer toda suerte de equilibrios,

inventándose un par de secuestradas para ver si se caza el perro chico, y se trata un asunto misterioso de los en que el lector, se vuelve mico, porque al fin y a la postre ya se sabe que aquí nosotros somos unos pillos, que para que la patria no peligre tenemos que meter mucho ruido. Que se haga todo esto es razonable, y V. lo encontrará muy en su sitio, pero lo que me estraña y me sorprende, y que acusa la pérdida de estribos, es que ahora que estaba en pleno *éxito* *El Liberal* de aquí, como V. dijo, que montaron talleres espaciosos, y alquilaron espléndido pisito, cuando en fin, se notaba que el diario producía algo más que pá pitillos, se escribía la reseña de aquel mitin de un modo tan odioso y tan gorrino, que me veo en el caso extraordinario de llamarle embustero estrafulario.

Mas ¡ay! que la razón está de parte del chico que escribió el terrible guiso, porque es lo que decía el pobre nene con sólo miserables seis duros ni se puede pedir mayor cacumen, ni se puede exigir más patriotismo, ni más encanellada embustería que en la reseña aquella se leía.

Quien sabe, pues, si fué guayaba para lo del *éxito* pleno que V. dijo, y produzca la bilis vomitada la horrible sequedad de su bolsillo, que achacaría V. seguramente al indigno y brutal separatismo, que ni deja comer a Romanones una mala gazofia a dos carrillos, y si esto fuese así, que no lo espero, sería V. un ilustre majadero.

De todos modos ¡oh Dario! salve, pero aquí ya no asomá el perro chico, ni fabricando alguna secuestrada, ni escupiendo al honor de hombres dignos, por eso si tolera V. un consejo le diré que se vaya en tren botijo, que a la meseta siempre para ustedes se inventará cualquiera destituido, que ofrece las monjetas necesarias, y da para barbero y para piso, que aquí sólo obtendría, ilustre necio, el salibazo enorme del desprecio!

Y basta, que yo noto que estoy serio, y aunque que escriba en castellano fino, castizo y armonioso que no ofende, muy pronto perdería los estribos, y los disgustos son siempre peores en épocas como esta de calores.

PEPE DEL LÁTIGO

Publicacions antisocials

S'ha dit que la campanya de LA TRALLA contra *Los Sucesos* y demás publicacions similars, era deguda a la enveja pel bonich negoci que aquests explotadors de les desgracies feyen.

Es prou coneguda la honradesa de LA TRALLA pera que ningú que tinga dos dits de front posi crèdit en una afirmació de semblant mena.

Nosaltres que sempre havém lluytat pera la regeneració catalana; nosaltres que l's beneficis petits ó grans que produheix la publicació de LA TRALLA els invertim al sosteniment d'una escola, no tenim ni podem tenir en nostres actes altre intent que'l de privar a Catalunya que la invadeixin mals nous, que prou n'hi ha ab els que volém escombrar; per aixó tirém de dret contra les publicacions dedicades a fer la propaganda del crim, que no pot donar altre resultat que'l de convertir en sers antisocials a individus pacífics, que mancats de una sólida instrucció, perque l'Estat d'aixó no se'n cuyda, no poden resistir la sugestió que en llurs cervells exerceix la lectura de fets criminals.

Es un fet probat que la propaganda del crim es de funestos resultats pera la humanitat. Recordém a propòsit de lo que acabem de dir que'l president d'una de les repúbliques d'América, alarmat pel gran nombre de suicidis que's registraven y atribuhint a les detallades ressenyes que l's diaris ne portaven, haventhi que fins publicaven el retrat del suïcida (istil *Sucesos* y demás colla), determiná demanar als periodistes que quan succeïssin alguna d'aquestes desgracies no'n diguessin cap mot en els periódichs. Aixís va ferho y l's periodistes accediren; el resultat fou que l's suicidis minvaren notablement.

Ja tindré ocasió de reproduhir en les nostres planes la opinió d'homes eminents sobre la acció social de publicacions com *Los Sucesos*, *Acontecimientos*, etc.

Per avuy consti que no'ns guia ni'ns ha

guiat may la enveja. Nò; no l's envejém els diners que de semblant manera s'puguen guanyar. També guanyen diners y s'fan richs els qui tenen cases de joch, y no l's ho envejém; també guanyen diners y s'fan richs els qui negocien ab les joyes que l's lladres roben, y tampoch els ho envejém; també guanyen diners y s'fan richs els usurers que deixen cantitats al 100 per 100, y tampoch els ho envejém; també s'enriqueixen els qui tenen burdells, y tampoch els ho envejém. No es aixó lo que perseguim: nostra ambició la sab tothom: llibertat pera Catalunya y benestar pera tots els catalans.

DELCLOT

Qüestions Socials

Lo del Descans Dominical

Sempre hem sigut participants decidits dels moviments obrers de Catalunya y hem fixat ja en totes les ocasions el criteri que ns mereixia en son especte la qüestió social y lo que opinavem sobre cada un dels cassos concrets que continuadament la constituïen.

Al obrir aquesta secció no venim, donchs, a defensar orientacions noves ni teories diferents de les que hem defensat fins are, perque la convicció y la conseqüència en tot lo que dihem es y ha sigut sempre l'emblema de la nostra conducta.

Sols el caràcter que ha distingit al nostre setmanari, els lectors que formen el seu públic y la doctrina que ha sigut la seva senyera, aixís ho demanen y ens obliguen a que setmanalment estudiem en aquets articles una fase d'actualitat que tingui referència ab aquesta importantíssima gestació, producte natural dels pobles que palpen ab la vida moderna impulsats per les forces poderoses del geni productor.

Aquesta darrera idea ens porta casualment a tractar del tema d'actualitat. Ens fa recordar la desgraciada gestió dels governs desprevidos de simpaties entre l'opinió pública y que no porten en els seus actes la més petita expressió del voler del poble. D'aquets governs y d'aquestes institucions renyides ab el temperament del poble n'esdevenen les grans crisis dels conflictes socials y sols a n'ells es imputable la responsabilitat de les desgracies inmerescudes que cauhen dolorosament sobre la classe obrera.

Si havem estudiat detingudament la organització y la movilizació obrera del extranger y la havem comparada ab la que tenen y realisen la generalitat dels de Catalunya, no s'haurá escapat de la vostre observació el fet excepcional y indiscutible de que, possehint aquets veritable esprit de sociabilitat y solidaritat y fermes ansies de renovació y millorament, la seva organització afecta unes deficiències extreordinariament llastimosas.

¿A què es degut aixó?

Més explicitament de lo que nosaltres podríem dirho ho ha senyalat ja la Assamblea de Barcelona de la "Unió Catalanista". Aixó no es degut a res més que a la manca d'expressió colectiva de les associacions obreres, que ofegades per un ambient del tot antitètic al seu esprit se llensen sense consciència absoluta de la seva personalitat al mar tumultuós de la lluyta y esdevenen inútils a conseqüència del seu desequilibri.

Aquí, ahont les lleys davallades del sítial del Estat, imperceptible pels ciutadans que l'mantenen, son la exteriorització de les concupiscències que caracterisen als que se n'han fet amos, es impossible que aquestes vinguin a regularisar res de la vida del poble; y aquí ahont ademés les lleys se dicten iguals per un conglomerat de temperaments distints es encare més impossible que aquestes vinguin a encarrilar en lo més mínim les costums dels ciutadans.

Dues circumstancies, donchs, de temps senyalades pels nacionalistes com a causa de totes les nostres fatalitats, originen a Catalunya el caràcter especial y funest de la qüestió obrera: la incapacitat dels governants y la incompatibilitat entre nosaltres y la nació que s'ens imposa.

En l'article vinent estudiarem la rahó d'aquets conceptes per lo que s' refereix al cas del descans dominical assumpte que forma avuy el tema d'actualitat en aquestes qüestions.

VALENTÍ VENTURA

La Real Asociación de Cazadores de Barcelona

Ab motiu del avís, articlel, ó lo que sia, publicat en nostre número passat, s'ha aixe-

cat dins de la *Real Asociación* gran marejada. Are, tots els socis, diuhen que son amichs nostres y invoquen la prova d'aquesta amistat pera que no's parli de lo que volém fer conèixer.

Nosaltres, devant del objecte de la tant *Real Asociación*, no coneixem amichs.

¿Es una Associació dedicada a lo que l'seu títol indica?

—Parlen els seus components:

El dilluns se presentá en nostra Redacció un senyor que digué ser el Secretari de la *Real Asociación* y, després de dirnos que molts llegidors de LA TRALLA—doscents, si no recordém mal—socis d'aquella, estaven estranyats de que anunciessin coses grosses:

¿Què'n poden dir, afegí l' que digué ser secretari? ¿Que s'hi juga als prohibits?—Es la única cosa; perque allà no s'hi fa res de mal.

El Sr. Secretari ens digué que, ab tot y jugarshi als prohibits, es lo cert que la *Real Asociación* se dedica al foment de la cassa. Una prova, el tiro de Miramar que costa a la Real set ó vuyt mil duros.

D'ahont haurien sortit, si no hagués sigut el joch?

Diu el Sr. Secretari que s'estranya de que nostra campanya contra l'joch no l'hagim feta pel *Círculo Ecuestre* y el *Círculo del Liceo* ahont diu que també s'hi juga fort, si bé are no tant perque están perdent els socis a conseqüència de que's juga MÉS BÉ a la *Real Asociación*.

Té rahó l'senyor Secretari. Si, com ell diu, es cert que's juga a dites Societats QUE NOSALTRES NE DIRÉM SOCIETATS encare que l's sapiga greu.

DENUNCIÉM al Sr. Governador que segons diu el Sr. Secretari de la *Real Asociación de Cazadores de Barcelona*, en aquesta societat, instalada a la Plassa de Catalunya, demunt la Cerveseria Munich s'hi juga més fort y més bé que al *Círculo del Liceo* (Rambla d'l mitj) y al *Círculo Ecuestre* (Rambla de Santa Mónica) y li demaném que després d'esbrinar la veritat d'aixó fassi tancar immediatament les tres esmentades aristocràtiques societats, si no vol que deixém de creure que vol fer campanya moralisadora.

No dirém al Sr. Governador res respecte als dos Círculos, perque no'n tenim detalls verídichs; en quant a la *Real Asociación de Cazadores*, podém manifestarli que l'seu Secretari ens ha dit que NO PODRIA EXISTIR SI NO S'HI JUGUÉS.

Creyéim deixar satisfets els desitjos de nostre visitant y de tota la Junta de la *Real Asociación de Cazadores de Barcelona*.

Campanya contra la premsa criminalista

A fora «Sucesos»

Estem ben segurs que la campanya empresa contra la premsa criminalista no ha deixat de fer el seu efecte entre'l nostre poble. Tothom que s'aprecià de tenir un xich de dignitat hi passarà l's ulls de llarch per aquestes lámines esgarrioses y novelons perversos, que ofereixen en les seves planes com el més descarat vereno pera les intel·ligències. Estem segurs que la gent obrera, homes y dones, que a la sortida de les fàbriques se l's veu encare deshonrantse les mans ab aquestes gazetes presidaries no son pas catalans. A Catalunya no hi pot haver qui's perverteixi tan miserablement. A Catalunya, hont l'obrer trevall constantment per sa regeneració, y exposa ses inclinacions cap a tot lo que signifiqui cultura y senyali un progrés en la seva vida; a Catalunya hont se multipliquen les biblioteques y l's ateneus populars, y hont les societats corals s'hi contenen a centes, no es possible de cap de les maneres que hi pugui arrelar un periódich de tan criminals condicions com *Los Sucesos*. L'acció d'aquesta premsa es més atentatoria que la pornografia: aquesta embruteix al home, aquella criminalisa a la societat. No pot ser. La nostra dignitat no permet que estigan constantment a la vista de les nostres dones y dels nostres fills, les infernals concepcions d'una colla d'esguerrats d'ànima, d'una colla de miserables que per la rastrera ambició dels deu cèntims se despullen de tota consciència y tota condició que l's puga fer passar per homes. La seva acció es més destructora que les bombes, y, a causa d'ella, s'han de veure entre reixes moltes persones que havien mantingut sa honradesa fins que la desgracia l's dugué a llegir les malévolas planes d'aquest periódich, escola de lladres, ensenyansa de criminals, y compis induputable de la crónica negra que d'un quant temps ens a abaixar la cara.

Catalans: Per la dignitat, per la cultura de la nostra terra, aparteu de vosaltres

aquesta premsa. Y esforceuse en apartar d'ella a tots els esgarriats que son poch coneixement no'ls deixi veure clar el perill a que se encaminen, per ells, per la societat y per la Patria.

Un altre portant-veu

La associació d'esbotxa pisos, carteristes y sense ànimes ab ganivet y revólver de Barcelona, ha fet sortir a la llum un periódich titolat *Los Sucesos de Barcelona*, portant-veu de la esmentada entitat, en el que donarà compte dels actes realitzats setmanalment, ab complerta informació de fotografies y apuntes del natural, aixís com interessants relacions y mètodes d'ensenyansa pera robos, assessinats y les seves derivacions, ab fórmules pera evadirse y detallades instruccions pel major èxit en crims y demés actes antisocials.

Per totes les vies de la nostra ciutat s'hi han exposat ab profusió uns terrorífics cartells del esmentat periódich que donen prou idea de sa procedència y de les seves aspiracions. Resulta, donchs, que Barcelona es la primera ciutat d'Europa que divulga la criminalisació per les parets de ses hermoses vies. Així es com se prepara l'atracció de forasters. Així es com s'atrau a la nostra ciutat la civilisació d'Europa. Tenen la Fransa aprop y a grans retrassades van remenant totes les seves tares. Are'ls ve' fer sortir *Petits Journals* superantlo y tot en males entranyes. D'aixó ja'n saben.

Deixém l'assumpto al senyor Governador y al Ajuntament de Barcelona.

Les males arts dels "Sucesos"

En la plana del mitj, que es la que s'exposa en els kioscos, el popular setmanari del art de la pinxeria inserta unes historietes infantils pera embaucar a la canalla, fentlos ab aquest esqué gastar els céntims destinats a lleminadures o llibres de contes quina moralisació 'ls pot ser profitosa.

Aixó en un país civilisat se'n diria senzillament un crim de corrupció de menors. A n'aquí les autoritats s'ho miren impassiblement. Tot es fer parroquia pels presiris que'ns porten a casa.

El manifest de l'Associació de Lectura Catalana

Aquesta entitat ha publicat un manifest que no reproduhim per sa molta extensió, y també per el motiu de ser ja conegut per haverse publicat en la premsa diària catalanista.

Ella hi pot fer bona feyna en aquesta campanya, donada sa sagrada missió d'inculcar a n'el poble les bones lectures qu'han d'edificar la cultura de sos sentiments.

Ja no som sols

A la nostra campanya han respost bona part d'estimats confreres de Catalunya. Entre ells hem de fer esment de *La Sembra* de Tarrassa qu'en un ben sentit article fa una crida als barbers, taberners y llimpia-botes perque desapareixin de llurs establiments aquets inhumans periódichs que feixen els sentiments de la gent culta.

Sabém de molts amichs nostres, que tenen obertes botigues d'aquesta mena, qu'han deixat ja de tenirlos en bé dels seus parroquians. Y are recomaném al públich que no s'acosti a n'els que encare aquesta premsa infestí les taules y les otomanes. De mica en mica farém civilisació.

Notes

Son moltes les adhesions que rebém de gent que protesta de que les autoritats, que son les encarregades de vetllar per la cultura de la nostra ciutat, deixin propagar tan descaradament els procediments anti-socials que tendeixen a la perversió de totes les consciencies. Mentres s'entretinguin en fer lleys de represió pera que tothom cridi *¡Viva España!* se la poble de lladres y assessins. A la cuenta fan patria.

S'han escampat ab profusió per la nostra ciutat, engarrantlos per les parets, portes y demés llocs que cridin la atenció pública, uns paperets que diuen:

"Ciudadans: Per la cultura de nostra Ciutat recomaném que no llegiu *Los Sucesos*."

Felicitem als autors d'aquesta saludable idea. Ajudeunos y os ajudarém.

Y fins a la vinent setmana.

COLOMÍ

La dona y la societat

El vot

Seguint la meua conversa ab vosaltres, estimades lectores catalanes, comenso pera dirvos que voldria possehir com vosaltres

aquesta llengua sonora, expressiva y encantadora que l'orella llatina entent tot seguit. En vostres llavis de dona, vostra llengua canta, es divina, com la llengua que parlen les deveses d'altre temps, quan el cel va descendir a l'Illa Jonica.

Teniu la reputació de que en vostre cor hi ha escalf, que tenu el geste prompte y l'ànima gran. Deveu, donchs, partint d'aquest principi, aplicavos cada dia més a posar vostres belles qualitats al servey del bé de tots; y si es cert que les vostres ànimes valentes son ben armades pera la lluyta de demà, entrém en acció ab les vostres intel·ligencies preparades pera devenir útils a la societat.

"A chaque heure suffit sa peine."

Voldria avuy atraure vostra atenció particularment sobre'l moviment emprés per algunes dones franceses referent al dret del vot de la dona.

La qüestió del vot de la dona es en aquets moments a l'ordre del dia. Gran nombre de diaris se'n ocupan; l'un d'ells escribia un d'aquests derrers dias: "Les dones s'agiten y reclamen el dret de votar. A dir veritat la agitació no es pas excessiva y no es menys cert que si les dones desitjen aquest dret tenen tota la rahó."

Si, tenim rahó, perque solament devenint electores podrém obligar al poder públich, a donar proba d'una sollicitud de la qual els homes fins avuy han sigut els únics que n'han beneficiat.

Si les dones o al menys un gran nombre de dones no fossin obligades a treballar pera viure; si totes tinguessin pares o marit que poguessin subvenir les necessitats de son existencia, no seria llavors indispensable que se'ls concedís o no'l dret de votar.

Pero les coses no son aixís: n'hi ha una gran quantitat, que solteres o casades, depenen d'un amó y aquestes no son pas protegides o be ho son tan poch que ni mereix la pena de parlarne. "Se'ls hi pagan salaris irrisoris; son explotades, y aixó es degut en gran part a que elles que sofreixen totes les cargues socials com si fossin homes, no disfruten en cambi dels drets que l'Estat concedeix a n'aquests."

Es desd' aquest punt de vista que deu mirarse la qüestió; es sobre aquest terreny práctic que nosaltres, dones, devém tenir interés en posarnos, fent entendre ben bé que la política pura nos deixa absolutament indiferents, y que lo que es realment interessant per nosaltres es simplement el pá de la obrera.

Cal que sapiguém desde avuy entrar en comptes respecte lo que reconeixém esser el nostre dret, y si 'ls homes saben cada dia més unir els seus esforços pera la lluyta obrera, nosaltres devém estrenyer cada dia més el lligam d'una estreta afeció y reclamar urgentment com a una de les mides a pendre, el vot pera les dones.

La societat en beneficiarà puig serém més dolces y enteses pera rebre 'ls planys y coneixer els sofriments de la dona obrera, que fins avuy no ha trobat més en son camí que agrors y espines. Nosaltres podém portar un poch de consol en la llar que no ha conegut fins are altra cosa que la miseria y la tristesa; ab rahonable coneixement podrém introduhirnos en la societat obrera, portanthi efectes y deslliurantla de penes, y aixís haurém guanyat la més hermosa de les causes.

Avant, dones catalanes, obriu vostres brassos a n'aquestes que illuminen nostra ruta de clarors noves; armém el nostre cor de força invencible: es la caritat per les nostres germanes que sofreixen; es la esperança al cor dels febles que devém aportar; es finalment la nostra acció que s'ha aixamplat y ab sentiments nobles y purs serém aixís y més que may en el lloch que 'ns pertoca dintre de les societats.

MME. DE HAUSSY

VAGUETATS

Feminisme

Oh les belles damiceles que veniu ab nosaltres jo us saludo! La meua ànima somnadora se fortifica al caliu del vostre ideal; vosaltres, flors viventes del gran jardí de ma Patria, al arrodonir la acció nostra ab vostre geste ample y gràcil, embauméu el romiatge venturós de la nostra obra ab fresquívols perfums d'enfortidores aromes, qu'aixamplen ab esbatechs d'álga els nostres esperits joves.

Avant, gentils amigues, avant tots alhora que la vostra acció serà decisiva pera Catalunya.

Jo crech en vosaltres, sempre que us he sentit s'ha arrelat més ferma en mí l'esperansa que m'heu fet néixer. Ahir us alsaveu com una gegantesa llegendaria en una sola, pera oferir una senyera a la be-

nemèrita "Unió Catalanista", arreu us veig rumbejar la nevada mantellina, escampant les nostres cançons que ab vostres veus dolces, de ritmes suaus y melódichs prenen mes gros relleu. En nostres festes y en les nostres penes hi rieu y ploreu ab nosaltres. Mme. d'Haussy será admirada de la generositat vostra.

En mes mans ha vingut un manifest de les companyes de Molins de Rey, un himne encoratjador, vibrant, que canten ab valentia pera oferir una bandera a la *Associació Catalanista* d'aquella feconda vila.

Escolteules, escolteules quina cansó entonen més plena de fé, més exuberant de vida y d'esperansa en l'avenir; escolteules, devotament recullits, escolteules com reflen:

"No refugim nosaltres, amigues molinsderreyenques, a ocupar el lloch qu'els homes ens guarden en les seves lluytes, que la nostra acció no siga amagada, barrejemi entre 'ls nostres fills, entre 'ls nostres pares, entre 'ls nostres germans o esposos o 'ls qu'ho han de ser temps a venir. Les nostres veus blanques, resorgint d'entre les seves plenes y robustes, els enardiran encoratjantlos pera la lluyta, no una lluyta de sang, que sols escampa trágiques ombres de dolor, no una lluyta crudel ahont ve'yem sucumbir als sers que tant estimém, no una baralla ahont vens la força del més fort, contra l'humil, la lluyta nostra ha d'esser noble, d'idées, una lluyta ahont la rahó vencerà a la tirania, ahont la claror radiant del sol de la nostra llibertat destriarà les tenebres qu'ens embolcallen dintre l'esclavatge."

Seguim l'exemple de la iniciativa de les gentils companyes barcelonines y fem un present a la nostra "Associació Catalanista," femlos present d'una bandera barana, pera venenar y enarbolar en les nostres festes, qu'ella presideixi els nostres explays, que 'ns encaminen vers la suprema lliberació de Catalunya.

Un petit esforç de totes a l'hora, contribuirà a fer més espléndits els nostres propòsits. Ajuntém els petits estalvis de cada una y oferimloshi aquesta bandera diéntloshi:

— Tenu, amichs, ella es el símbol de la nostra Patria, ab ella hi es la nostra ànima, enarboléula ben alta, qu'el sol la besí de plé y l'oreig la gronxi als quatre vens, que siga un símbol de pau y de festa de progrés y de llibertat."

Les heu sentit? Aixís parlen donchs totes les qu'estimen la nostra obra, ab el llenguatge de l'amor noble y generós a tot lo gran y dignificador, aixís es solsament com podrém assolir aquesta pau y aquesta llibertat que tant bellament pressenten.

Venihi, sí, companyes al costat nostre, venihi ben esperansades a encoratjarnos, y 'ls que romanen encare indiferents a tanta bellesa com els envolta se despertarán d'aquest ensopiment embrutidor que retarda la nostra lliberació.

Amunt els cors, flors viventes del gran jardí de la nostra Pàtria, jo us saludo!

PETADOR

La qüestió dels presiris

Es precis no adormirse en les épques de perill. La amenaça monstruosa persisteix al enfront de nostra vista esparverada y ella seguirá sent de la mateixa manera amenaça y monstruosa encare que per uns instants s'empenyi en presentarse d'efecte velat o més suau.

Dihém aixó perque les declaracions dereres del recent ministeri sobre aquesta trascendental qüestió, venen a fundar esperances falagueres, prometedores del nostre triomf, que cal admetre y respondre en relació als fins maléfichs que les originen y no en les intencions honrades que sembla que patrocinen.

Coneixém massa a fons les practiques dels polítichs espanyols pera deixarnos enganyar. Sabém que n'Maura prometé moltes coses quan li convenia que 'l'quefe de l'Estat fos ben rebut a Barcelona; que n'Dato dictá una llei d'accidents del treball perque volia fer monàrquica a la classe obrera; que per tres cops s'ha desistit ab carácter interí de pendrens l'edifici-arxiu de la Corona d'Aragó pera que 'l dia en que ningú hi pensi ens trovém que ja pertany a n'aquella famosa ordre religiosa; que n'Silvela prometé l'autonomia de Catalunya pera pujar al Candelero y qu'en Romanones prometé resoldre la qüestió catalana pera que la nostra ciutat s'adherís a les festes del *fausto acontecimiento*. Donchs avuy també sabém que si el ministre coix ha dit que per are se desistia de portar els presiris d'Àfrica a Figueres no es per altre cosa que pera deturar la ferma onada que anunciava la derrota complerta a tots

els governs que acceptessin els propòsits d'aquell trasllat.

Desgraciadament es de creure que aquestes paraules cauran sobre l'ànim d'algú com a bálzam pacificador de la seva impetuositat perque també la experiencia ens ha dit qu'encare hi han catalans que creuben en paraules castellanes; pero en contra d'aquesta possible pacificació que seria el preludi de la nostra derrota, cal oposarhi un mohiment de reacció saludable reservat per dret y per deber a tots els que tenim justos motius per no conformarnos ab les ridicoles disposicions dels governants centralistes, seguint y augmentant més la nostra protesta fins a conseguir qu'un decret publicat y sensacionat en forma legal determini el discutit trasllat a un dels llocs que reuneixen les condicions previstes y ordenades en el Códich Penal d'Espanya.

Aixó vol dir, donchs, que no hem de creure en lo que diguin els que tants cops han volgut ensarronarnos y que la campanya de protesta deu seguir ab el mateix entusiasme y ab la mateixa abnegació.

Precisament el fet que comentém pot ser objecte molt apropiat pera continuar la tasca. Aquest paréntesis evidencia un dupte que dona la rahó als que combatém la idea. En Lopez Dominguez no está segur de la efectivitat y justicia de la mateixa quan no te prou valor per sostenirla en totes les ocasions. Donchs vinga un esforç suprem, un cop de mà de tots els catalans y en lloch de creure en les suposicions velades, ensorrém del tot el projecte, aprofitant la feblesa d'un govern que no te la convicció de lo que defensa.

Per are hem triomfat en el primer baluart.

PERE B. TARRAGÓ

Cops al bulto

A la sessió de l'Ajuntament de la setmana passada, al discutirse la consensió a la Companyia Catalana del permís pera posar en circulació 'ls ómnibus-automovils, en Pinilla, fa poch fervoros monàrquich y actualment rabios lerrouxista, va fer que s'aplassés dita discussió durant vuit dies, pera que hi pogués pendre part el regidor mut Vila, el del kiosco del Sol.

Gracies a n'aquesta sortida haurém estat una setmana més pagant els preus relativament crescuts que exigeixen els tranvies, per contes dels més económichs que cobraran els automovils; y la companyia belga s'haurá embutxacat unes quantes mils pessetes més en perjudici del poble de Barcelona.

Pero no ho hem d'estranyar: els que no han dit res quant la llei de jurisdiccions, ni ab motiu del projectat trasllat dels presiris a Figueres, es llóghich qu'ara fassin tot lo possible pera entrabancar una millora tant beneficiosa pera Barcelona.

La conducta que segueixen aquets senyors no pot ser més edificant. ¿Que's fa qualsevol cosa perjudicial pera Catalunya? Donchs a callar com uns morts. ¿Que's fa qualsevol cosa beneficiosa? Donchs oposarshi rabiosament.

Apropòsit d'aquest assumpte, repetim avuy lo que diguérem un quant temps enrera, aixó es, que al inaugurarse aquest servey d'automovils, LA TRALLA publicarà un extraordinari dedicat al mateix.

R. I. U.

Nostra feyna

Els que en el camp obrer treballém per la llibertat de Catalunya, y a mida de les nostres forces fem tot lo qu'humanament podém pera lograla, som els més interessats en que, totes les manifestacions d'aquest carácter, vagin encaminades a fer, del poble catala, aquell veritable cos social, armónich sempre, perque 'l seu treball sigui fructífer, cosa indispensable pels pobles que lluyten per la seva interior llibertat.

Es cosa veritable que dintre 'l camp obrer, l'ideal de llibertat, en l'ordre colectiu referent a Catalunya, no ha trovat terror assahonat, perque la lleu de tan hermós ideal fructifiqui, y si volgués esténdre en consideracions d'ordre social y biológich, hauria, en bell principi, de formular una pregunta relativa al per qué d'aytal cosa, pero com que no es la meua intenció ferho, perque la cosa's requereix una amplitud de conceptes que no'm son possibles en l'espai que puch disposar en un periódich, me limitaré, exclussivament, a puntualisar, en que 'ls obrers catalanistes, podém fer quelcóm, perque 'ls nostres companys en proletariat, catalans y no catalans, perque en l'ordre de llibertat colectiva tots els pobles del món tenen missions especials que cumplir, puguin compendre que tenen un

deber en lluytar y fer quelcóm per la llibertat de Catalunya, com a col·lectivitat, poble.

Ja sé qu'hi hauria individu, que n'el terren radical de les humanes coses, me contestaria, que lo que s'hauria de fer, seria lluytar per la llibertat dels catalans, homes, y no per la llibertat de Catalunya, poble, perquè podria donar-se'l cas, de ser aquesta lliure, y esclaus els altres, pero en el terren també de les humanes coses, podria contestarse, que al lluytar per la llibertat en l'ordre col·lectiu, se lluyta, en conseqüència, per l'ordre individual, perquè es cosa ben positiva que no existeix el tot sense la part, y que una cosa no's mou que no sigui ab relació armònica d'una altre componenta en ella.

Els obrers catalans, sense oblidar que en l'ordre social tenen interessos sagrats que defensar, han de tenir present, que l'ordre col·lectiu es conseqüència del individual, y que sense aquell lliure, may aquet podrà fer que'l seu jo, sigui la suprema voluntat que'l fassi moure, en tots els actes de la vida. Totes les coses tenen la mútua relació les unes ab les altres, y es natural que la llibertat, sigui ab l'ordre de coses que's vulgui, tots els individus hi están interessats pera lograrla, com a efecte moral d'un sentiment innat al home.

Els obrers catalanistes, aquest efecte moral el sentim ab una intensitat que'ns fa ser conscients, en poguer apreciar les coses que son ordre natural en la vida dels homes.

Hem comprés que'ls pobles tenen ànima, qu'un sentiment hermós els guia, com a efecte d'una alta causa, nascuda del modo especial de ser d'ells que'ls caracterisa.

Hem vist, y continuem creient en l'ànima del nostre poble, un no sé qué d'especial que'ns enardeix y'ns fa aixecar crits de protesta, sentim en nostres cors, aquella sed a les naturals coses, amor a la interior organització, en l'ordre polítich, pera ferne, del poble català, aquell veritable cos social, armónich sempre en tots els ordres de la vida col·lectiva catalana. Sentim aquest sentiment, y perquè'l sentim ens imposém la tasca d'enfilar, en el sí dels nostres companys en proletariats, el deber que tenen de lluytar per la llibertat de Catalunya, sense qu'això vulgui dir, que al ferho, sigui ab menyspreu de la llibertat que en l'ordre social se relaciona.

Hem de tenir present, els obrers catalanistes, que al propagar la nostra idea, hem de ferho atenentnos sempre a la progressiva marxa dels pobles moderns, fent, que nostres actes, estiguin en harmonia en tot lo qu'es afirmació de vida.

Aquesta es la nostra feyna en lo que té relació en l'ordre de llibertat col·lectiva, qu'així fentho, veurém al nostre poble transformat ab aquell veritable cos social, que per sí sol es garantia de progrés y llibertat, en l'ordre de les humanes coses.

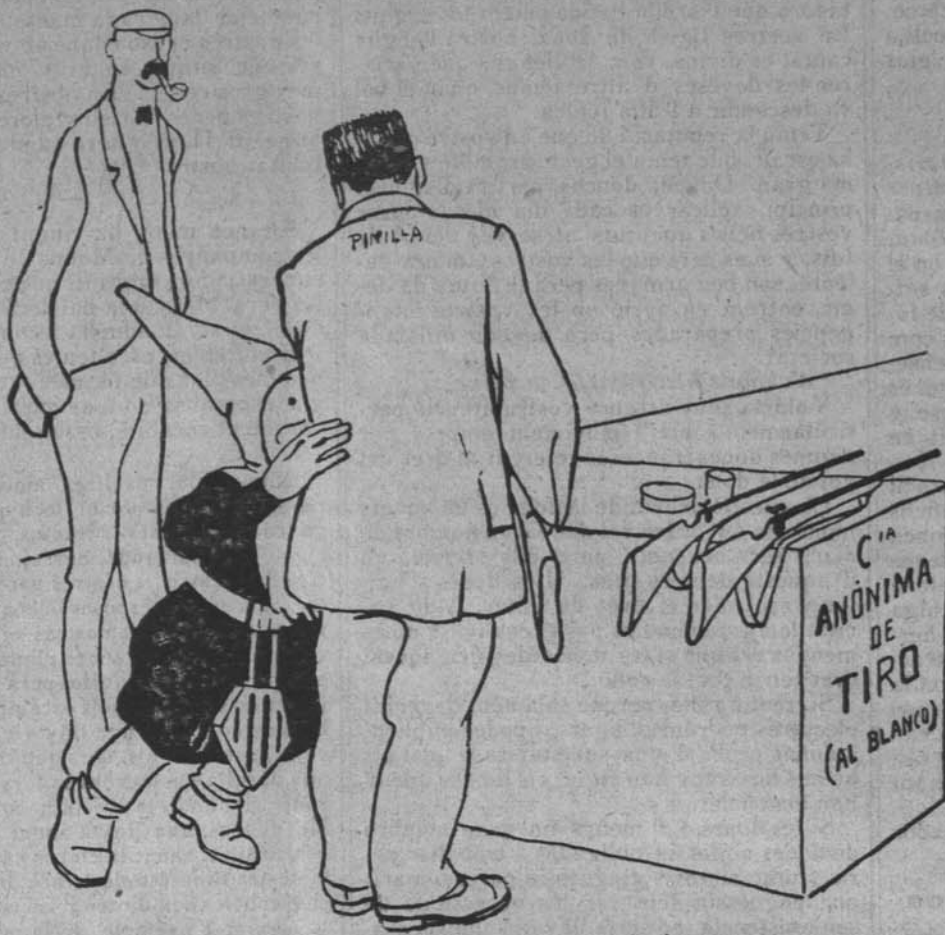
AGUSTÍ PEDRET Y MIRÓ

Camí a seguir

Cada dia'm vaig convenent més y més de que'l nostre poble es el més pacífich y pacient del món. Bona prova d'això n'es el seguit de insults y amenasses que'ns dirigeixen un dia darrera l'altre la premsa chulapera d'allà dalt inflada per algun diari foraster d'aquí. ¡Donchs precisament per això, perquè som tan pacífichs, ens insulten a cada moment y demanen l'auquilament nostre! Els catalanistes, que trevallem pera'l benestar de tots els catalans, y predi quem la tolerancia, l'amor y la germanor, som uns criminals y uns mals patriotes al dir d'aquesta premsa, tot perquè no estém resignats a desaparèixer del món civilisat y volèm salvarnos de la ruina y mort que ja fa temps está amenant al Estat espanyol, gracies als desacerts dels Governos que fa sigles el malmenen.

Ja s'hauran enterat els llegidors de LA TRALLA del seguit d'injuris y calumnies que han estat vomitant aquestos dias contra nosaltres, ab motiu de les falsitats que han estampat en ses columnes dos diaris forasters que's publiquen aquí, y dels processaments d'alguns companys nostres. Basta que qualsevol aventurer que'ns tingui odi s'inventi alguna calumnia pera ésser cregut desseguida. Lo que buscan els rotatius d'allà dalt es el pretext, y ja que no poden vendre gayres diaris aquí a Catalunya, se revenjen d'aquesta manera tan hidalga. ¡Estúpits y miserables, que l'únich ideal que aspireu es la tan idolatrada perra chical! Ja'n teniu sort de que'l poble català sigui tan prudent; però ¡ay de vosaltres el dia que acabi la paciència, que tornarà a ser el poble d'avans, aquell poble que s'imposava a totes les arbitrarietats que cometien els reys forasters de mala memoria! El dia que deixém d'ésser tan resignats y'ns redressém ab fermesa, allavors sí que'ns respectarán y fins ens besarán els petj des, que aquesta gent son aixís, molt valents ab els febles y molt cobarts ab els que saben ésser dignes.

Cal que'ns deixém de campanyes sorolloses.

L'Gnom:—¿A quánt el tanto?

Hi ha molts medis de propaganda que'ls Governos no poden evitar, y deixemnos de mitings de protesta y d'eleccions, que la major part de les vegades no'n treyém gran cosa de bo, y tot lo més que se'n treu d'això últim es enlanyar a algun aixerit.

Deixemnos de campanyes que fassin molt soroll de boixets y poques puntes, y dediquemnos a fer verdader Catalanisme, com ho es fundant escoles catalanes y centres de cultura, ó ajudar a les associacions que's dediquin a aquest fi tan laudable, que d'aquest modo farém els homes de demà, y'ls nostres fills ens sentirán molt grat y'ns benehirán per sempre més, perquè haurém sembrat la llevor del fruit que, indubtablement, recullirán, com ho será la llibertat de Catalunya, d'aquella Patria tan ultratjada pels vividors y polítichs que hi viuen a la seva esquena.

Aquesta fora la verdadera Solidaritat, la solidaritat de tots els fills de la nostra terra, y no d'una sola part d'ella com voldrien aquets traydors que la exploten y s'hi enriqueixen tot insultantla y menyspreuhandla.

Pera acabar: Molts d'aquells que's diuen catalanistes, y s'indignen y protesten sempre que'ls nostres paternals Governos fan una etzegallada contra Catalunya, ja que no hi ha cap lley que ho privi, ¿no podrien posar els rétolos de ses botigues en català, com molt acertadament diu'l senyor J. B. F. en el nombre passat de LA TRALLA? En lloch de gastarse tantes mils pessetes en eleccions, no podrien emplearles en coses més pràctiques y de resultats més profitosos, com ho es el de catalanisar la ensenyansa y fer cultura, que això fora fer verdader Nacionalisme?

P. CUMELLAS ARGEMÍ
(obrer tipógraf)

FUETADES

Diujenge passat va celebrarse a la populosa vila de Calella'l miting de propaganda nacionalista que oportunament anunciárem.

L'acte revestí veritable importancia y demostrá que ben prompte les nostres doctrines pendrán ferma, arrelada en aquella simpática població.

En el miting que tingué lloch a la tarde hi parlaren els senyors Eduart Vidal y Riba de la «Unió Catalanista», Antoni Sansalvador de la «Associació de Lectura Catalana», Pere B. Tarragó de LA TRALLA y'l Dr. Martí y Julià que presidí'l mateix.

Al vespre se celebrá una vetllada literari-musical ab motiu d'inaugurarse'ls retrats de mossen Cinto, en Pi y Margall y'l Dr. Robert y una fotografia del Pi de les tres branques, dels que'n feu la apologia'l nostre company Sr. Tarragó que parlá també en nom de LA TRALLA.

Durant tota la vet la aixís com a la tarde regná extraordinaria animació, essent els oradors y'ls forasters concorrens al acte, espléndidament obsequiats y festejats pels socis de la Associació Nacionalista que s'inaugurava.

Que per molts anys poguéu trevallar, bons companys de Calella, en profit de Catalunya y en perjudici dels que la esclavitzan.

S'está organisant una nova entitat que s'anomenarà Centre Radical Nacionalista, composta casi tota d'obers desenganyats de la política d'En Lerroux.

Saludem als nous companys, al mateix temps qu'els felicitem per la seva entrada a les idees regeneradores de la nostra terra, que no menys havien de fer sent nascuts a Catalunya.

La gran festa del Tibidabo que venia de tant temps anunciada a la premsa, fou un verdader galimaties. En ella hi regná en tant gran manera la desorganització que dúptém que'ls barcelonins sufrixiu un altre vegada l'enredada de que han sigut objecte.

Qui se'n aprofitá de veras fou la companyia Anónima de Tranvies. Sens dúpte qu'ella hi tingué bona part en la preparació d'aquestes festes, a fi de rescabarse de la dieta en que la farà passar els ómnibus de La Catalana.

En aquesta festa hi figurava com a número important del programa la solta de 10.000 coloms missatgers. Després a darrera hora, s'abaixá la xifra a mil y pico; y per fi, se'n aviáren solament una vintena. ¡No tant, home!

—Què se hizo el Rey Don Juan?...

Què s'han fet d'aquells coloms?

Potsé'ls necessitava El Liberal per portar recados al Centro.

A n'en Navarro-Reverter, quan els periodistes li feyen preguntes sobre la actitud que pendria ab motiu del tractat ab Suissa, va respondre qu'estava disposat a gastar l'últim cartutxo, y que si volien la guerra també respondria ab guerra.

Y pensar que s'han perdut tantes coses per sobre de valentia!

En López Domínguez, l'invicte general quines heroicitats arriben fins al extrém de servir de Toni en la qüestura del govern, se'n ha anat a S. Sebastián a refrescar la persona.

Es lo que deu haver pensat: ¿volen ferme carregar ab els neulers? Donchs, prenemsho a la fresca... Tant per tant, també mana un altre...

Els diaris d'allà dalt tornen a inflar ab motiu de una descarada denuncia feta per El Liberal en Barcelona, periódich castilja que tot dihent mal dels catalans ve a menjar-se les garrofes a casa.

No ho trobém estrany. Entre aquella gent y nosaltres no lligarém may. Som encara'ls panyeros que volém endosalhi'ls géneros a tota costa, y aixó ells no'ns ho perdonen. Y ells per nosaltres son els pocavergonyes que'ns infamen pels vils cinch céntims. Y aixó tampoch els ho perdoném.

Al Tibidabo (histórich):

—¿Aixó es la gran solta de coloms? ¡Ja es ben poca solta!

Aquets últims dies devém haver tingut forasters al moll roj que no m'erro? Si jo ho he conegut sopant; que la sardina, boy fregida, encare tremolava.

Els diaris d'allà dalt se queixan de que'ls ministres están de vacances y no fan res.

En quant a nosaltres quan descansen es quan més ens agradan, perquè no fan mal a ningú.

Perque may saben fer res que no siga en nostre perjudici.

El Centre Autonomista de Dependents de Comercs va enviar una carta a n'en López Domínguez protestant contra'l trasllat a F. gueres dels presis d'Àfrica.

La comunicació estava redactada en català y'l president del Consell va contestar que no l'havia compresa.

¡Quina llástima! pero'ns sembla que'l fabricant de canaris fa co'n els sorts de conveniència.

Quan no'ls hi convé enterarsen diuen que no ho han entés.

A Sant Petersburg els policíes s'han declarat en vaga puig reclamen millors econòmiques.

Vetaquí un acte que no es fácil que tingui lloch a Barcelona.

Y si hi passés consti que no'ns faria fret ni calor.

Del penal de Tarragona l'altre dia s'hi van escapar una porció de presos.

Lo qual ho comuniquém als vehins de Figueras pera sa tranquil·litat.

VIC. y MB

Lo de Badalona

En Lluís Manau, que en nom nostre parlá en el miting que'l dia 15 va celebrarse a Badalona, ha sigut cridat a declarar devant del Jutjat militar en mérits d'una diligéncia previa instruída per ordre superior.

Aquesta s'ha instruí, com saben ja els nostres llegidors, a consecuencia de certes falsitats comeses pel reporter d'El Liberal en la ressenya que feu d'aquell acte.

El cas es verament important y'ls comentaris a que dona lloch podrien ser tan substanciosos que sens dúpte una segona fazaña dels nostres enemichs cauria sobre nosaltres com ha caygut sobre aquell company.

Pero siens permés tant sols fer constar que nosaltres tant avuy com en totes les ocasions y sempre en mitj de les restriccions més fermes sabrem conservar la serenitat coneixent la railla divisoria del fi dels nostres ideals y el comens de les seves prescripcions.

Que ho sápiguen, donchs, els que sense altre motiu que'l seu odi sistemátich a la llibertat catalana s'inventen delictes pera prohibir la propagació dels nostres ideals.

Y sápiguen també que malgrat les seves iníquies falsitats, la nostra victòria en lloch de ferse llunyana anirà apropantse més y més cap a nosaltres.

Sabém que aixís cumplim ab un deber de catalans y contra totes les adversitats infundades hi oposarém la nostra acció sempre decidida y sempre legal.

Cartera de Comunicacions

Per falta d'espai deixém de publicarla.